AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2017 / 92 • Ekim 2017

BELÇİKA VE ALMANYA'DA TÜRKİYE KARŞITI ERMENİ SÖYLEMİNE OLANAK TANINMASI

AVİM

18-19 Ekim 2017de Adalet ve Demokrasi için Avrupalı Ermeni Federasyonu (En. European Armenian Federation for Justice and Democracy) 4üncü Avrupa Ermenileri Kurultayı (bazı Ermeni haber kaynaklarında hatalı bir şekilde kongre olarak bahsedilmiştir) düzenlemiştir. [1] Kurultaya Ermeni dünyasından önemli isimler katılmıştır: Ermenistan Dışişleri Bakanı Edward Nalbandian, Ermenistan Diaspora Bakanı Hranush Hakobyan, Kilikya Ermeni Katolikosu I. Aram ve işgal altındaki Azerbaycan topraklarında ilan edilen ve hiçbir uluslararası tanınırlığı olmayan Artsakh/Dağlık Karabağ Cumhuriyeti lideri Bako Sahakyan.

Kurultay birinci gününde Brükseldeki Ermeni Kültür Merkezinde gerçekleştirilmiş, açılış konuşması Ermeni Devrimci Federasyonu-Taşnaksutyunun Avrupa Ermeni Ulusal Komitesi Başkanı Kaspar Garabedian tarafından yapılmıştır. Kurultay ikinci gününde ise Avrupa Birliği Parlamentosu binasında gerçekleştirilmiş, ev sahipliğini üç Avrupa Birliği Parlamentosu milletvekili (Yunanistandan iki, Kıbrıs Rum Kesiminden bir) yapmıştır.[2]

Adalet ve Demokrasi için Avrupalı Ermeni Federasyonunun resmi internet sitesi incelendiğinde, bu sivil toplum örgütünün 1915 olaylarını soykırım olarak tanıtmak ve Azerbaycanın işgal altındaki topraklarında bağımsız bir Ermeni devleti olduğunu iddia etmek için faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır.[3] Nitekim bahsi geçen Kurultayda bu amaca yönelik konular işlenmiştir. Kurultay sırasında Ermeni kültürünün ve kimliğinin muhafazası ve AB-Ermenistan ilişkileri gibi konuların yanı sıra, artık hukuki geçerliliği olmadığı kanıtlanan Ermeni soykırımı iddiasının tanınması ve Dağlık Karabağ Cumhuriyeti olarak tanıtılmaya çalışılan, tüm hukuki ilkeleri ihlal eden yapının self-determinasyon hakkı tartışılmıştır.

Kurultayın birinci gününde bir konuşma yapan I. Aram,[4] Ermenilerin nerede yaşarlarsa yaşasınlar ve hangi yaklaşımı tercih ederlerse etsinler tek bir kutsal hedeflerinin olduğunu, bunun da milli talep olduğunu ifade etmiştir. I. Arama göre milli talebin temelinde Ermeni halkının adil haklarının yetkisine sahip bağımsız bir Ermenistan vardır ve Ermenistanın bu hak ve yetkisi Ermenistan Cumhurbaşkanı Serj Sarkisyan tarafından 2015 yılında beyan edilen (Türkiyeden toprak talebi iması yapan) Ermeni Soykırımının 100. Yıldönümü Hakkında Pan-Ermeni Bildirgesi ile ispatlanmıştır. Milli talebin temelinde aynı zamanda Dağlık Karabağ Ermenilerinin bağımsızlığının ve egemenliğinin korunması ve güçlendirilmesi vardır. I. Arama göre Dağlık Karabağ Ermenilerinin bağımsızlığı Ermeni halkının tarihi bir hakkıdır.

Açıkça görülmektedir ki I. Aram Dağlık Karabağ savaşında yurtlarından kovulan Azerbaycanlıların haklarını ve Azerbaycanın toprak bütünlüğünü hiçe saymaktadır (bu nasıl din adamlığıysa?). I. Aram bu sözlerle siyasi bir emel olan Azerbaycanın işgal altındaki topraklarında bağımsız bir Ermeni devletinin kurulmasına Hristiyanlık öğeleri katmış, bu emeli inanç sömürüsü yaparak meşrulaştırmaya çalışmıştır. I. Aram'ın bu konuşması ve Kurultaya katılanlar listesi; Ermeni Diasporası, Ermenistan ve bazı önde gelen Ermeni din görevlilerinin el ele vererek, din ve siyaseti harmanlayarak (Türkiye ve Türk karşıtlığı üzerine oturtulmuş) bir soykırım suçlaması kampanyası yürüttüklerini ve Dağlık Karabağ Ermenileri için bağımsızlık propagandası yaptıklarını ortaya koymaktadır.

Din ve siyasetin bu şekilde harmanlanması yeni bir gelişme değildir. Siyasi emeller içeren 1915 olaylarının soykırım olarak tanıtılması kampanyasında son yıllarda Ermenilerin Hristiyan kimliği, Hristiyan kardeşliği ve kutsallık ve din uğruna şehitlik gibi dini öğeler sıklıkla kullanılır hale gelmiştir. Bu tür dini öğeler Ermenistan yetkilileri ve Diaspora ve Kilise mensupları tarafından çeşitli vesilelerde kullanılmaya çalışılmaktadır. Nitekim I. Aram 18 Ekimde Brükselde din üzerinden siyaset yaparken, aynı gün Eçmiadzin Ermeni Katolikosu II. Karekin ise Berlinde Avrupada Reform Hareketinin 500üncü yılı vesilesiyle çeşitli din görevlileriyle beraber Almanya Devlet Başkanı Frank-Walter Steinmeier ile resmi bir toplantı gerçekleştirmiştir. Toplantıda II. Karekin Alman halkına ve yetkililerine Ermeni Soykırımının tanınması ve kınanması konusunda gösterdikleri destek için teşekkürlerini sunmuştur.[5]

İki gün sonra Kölnde ise Ermeni Apostolik Kilisesinin Almanyadaki Piskoposluğu tarafından Ermeni tarihi ve kültürü üzerine düzenlenen bir etkinlikte[6] gösterilen haritada (harita bu yorum yazısının sonunda paylaşılmıştır); Türkiye Cumhuriyetinin doğu yarısı, Kıbrısın doğu yarısı, Azerbaycanın Dağlık Karabağ bölgesi ve çevresi, Gürcistan Cumhuriyetinin güney alt kısmı ve İran İslam Cumhuriyetinin kuzey uç kısmı Ermenistan olarak tanıtılmıştır. Kısacası devasa bir toprak parçası günümüzün dünya siyasi haritası üzerinde Ermenistan olarak tanıtılmıştır.

Bu arada dikkati çeken bir husus da, İstanbul Ermeni Patrikhanesi Kayyumu olarak atanan ve eski görev yeri Almanyadaki işlerini sonlandırdığını beyan eden Başepiskopos Karekin Bekçiyanın bu dönemde tekrar Almanyaya gitmiş olmasıdır.

Brükseldeki kurultaya dönülecek olursa, 4üncü Avrupa Ermenileri Kurultayı organizatörleri her şeye rağmen propaganda yapmak dışında somut bir sonuç elde edememiş, Dağlık Karabağ Cumhuriyetini tanıtma çabaları sonuçsuz kalmıştır. Kurultayın Avrupa Parlamentosu binasında yapılan ikinci günkü etkinliğinde Dağlık Karabağ Cumhuriyeti lideri ve yetkililerinin içeri girmelerine ve etkinliğe katılmalarına izin verilmemiştir.[7] Burada takdir edilmesi ve vurgulanması gereken, Avrupa Birliği her şeye rağmen Azerbaycanın toprak bütünlüğüne ve hukuka saygı göstermiş, Dağlık Karabağ üzerinden provokasyon yapılmasına müsaade etmemiştir. Bu da Brüksel kurultayında oldu bitti usulüyle Dağlık Karabağ Cumhuriyetine biraz daha kimlik kazandırma çabalarının tamamen ters tepmesine ve bu kurultayın özünün bu şekilde etkisiz kılınmasına sebep olmuştur.

**Fotoğraf: Hayernaysor.am*

Image not found or type unknown

** *Haritanın paylaşıldığı kaynak:* Dün gece Köln Dom Kilisesi karşısında; Ararat'ın Sessizliği- Ermeni Kültür ve Tarih etkinliği ve #TÜRKİYE haritası http://www.domforum.de/veranstaltungen-und-fuehrungen/Das-Schweigen-Ararats-Armenische-Kultur-Historie/ ☀ *Asiye Bilgin - Twitter*, 21 Ekim 2017, https://twitter.com/asiyebi

[1] Anna Gziryan, Demand for Recognition of Armenian Genocide, Artsakh, Armenia-EU

Ties: Agenda of Congress of European Armenians Approved, *ArmenPress*, 10 Ekim 2017, https://armenpress.am/eng/news/908336/demand-for-recognition-of-armenian-genocide-artsakh-armenia-eu-ties-agenda-of-congress-of-european-armenians.html ; 4th Congress of European-Armenians kicks off in Brussels (video), *Hayernaysor.am* *Periodical of the RA Ministry of Diaspora*, 18 Ekim 2017, http://hayernaysor.am/en/archives/262449

[2] 4th European Armenian Convention, *European Armenian Federation for Justice & Democracy*, erişim tarihi: 27 Ekim 2017, http://eafjd.eu/4th-EU-AM-Convention.html ; 4th European Armenian Convention - Day 1, *Facebook*, erişim tarihi: 27 Ekim 2017, https://www.facebook.com/events/324804254648745/ ; 4th European Armenian Convention - Day 2, *Facebook*, erişim tarihi: 27 Ekim 2017, https://www.facebook.com/events/427104957685521/

[3] About EAFJD, *European Armenian Federation for Justice & Democracy*, erişim tarihi: 27 Ekim 2017, http://eafjd.eu/about.html

[4] Artsakhs Independence is the Right of Armenian People Catholicos Aram I, *ArmenPress*, 18 Ekim 2017, https://armenpress.am/eng/news/909299/%E2%80%9Cartsakh%E2%80%99s-independence-is-the-right-of-armenian-people%E2%80%9D--catholicos-aram-i.html

[5] Siranush Ghazanchyan, Catholicos of All Armenians meets with President Steinmeier of Germany, *Public Radio of Armenia*, 20 Ekim 2017, http://www.armradio.am/en/2017/10/20/catholicos-of-all-armenians-meets-with-president-steinmeier-of-germany/

[6] Das Schweigen Ararats - Armenische Kultur & Historie, *Domforum.de*, erişim tarihi: 27 Ekim 2017, http://www.domforum.de/veranstaltungen-und-fuehrungen/Das-Schweigen-Ararats-Armenische-Kultur-Historie/

[7] Rashid Shirinov, Armenian provocation in European Parliament prevented, *Azernews.az* , 20 Ekim 2017, https://www.azernews.az/aggression/120847.html

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "BELÇİKA VE ALMANYA'DA TÜRKİYE KARŞITI ERMENİ SÖYLEMİNE OLANAK TANINMASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2017 / 92. Ekim 27. Erişim Ekim 31, 2026. https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/BELCIKA-VE-ALMANYA-DA-TURKIYE-KARSITI-ERMENI-SOYLEMINE-OLANAK-TANINMASI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır